

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان

مرکز آموزشی و درمانی آیت الله موسوی

پایان نامه جهت اخذ درجه پزشکی عمومی

عنوان:

**بررسی فراوانی تماس پوست با پوست مادر و نوزاد و شروع تغذیه با شیر مادر در
ساعت اول تولد در نوزادان ترم متولد شده در بیمارستان آیت الله موسوی زنجان**

سال 1401

استاد راهنما:

دکتر ناهید جعفری

استاد مشاور:

دکتر اعظم ملکی

پژوهش و نگارش:

افشین زینالی

کد پایان نامه:

A-11-1091-15

سال:

1402

چکیده

مقدمه: از زمانی که شیر مصنوعی ابداع شده ابتلا به بیماری و مرگ کودکان افزایش یافت جهت مقابله با این موضوع سازمان بهداشت جهانی در بیانیه ای ده اقدام که چهارمین موردش ((تماس پوست با پوست مادر و نوزاد بلافاصله بعد از زایمان و شروع تغذیه با شیر مادر در ظرف ساعت اول تولد)) معرفی کردند. مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان تماس پوستی مادر و نوزاد و برقراری شیردهی در ساعت اول پس از تولد در زنان زایمان کرده بستری در بیمارستان آیت الله موسوی زنجان در سال ۱۴۰۱ انجام شد.

مواد و روش: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی بود. حجم نمونه شامل ۳۸۵ نفر مادران زایمان کرده بستری شده در بخش سزارین مامایی بیمارستان آیت الله موسوی زنجان بود که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. معیار ورود شامل نوزادان با حال عمومی خوب حاصل حاملگی ترم بدون دستور منع تماس پوستی و یا شیردهی از طرف پزشک بود. داده ها با استفاده از چک لیست محقق ساخته جمع آوری و با استفاده از شاخص های آمار توصیفی، آزمون کای دو و مدل رگرسیون لجستیک شرطی با سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: نتایج مطالعه حاضر نشان داد بیشترین درصد مادران شرکت کننده در گروه سنی ۲۱ تا ۳۰ سال بودند. بیشترین درصد نوزادان در سن حاملگی ۳۸ هفته متولد شده بودند (۳۱.۴ درصد). دامنه وزن نوزادان در زمان تولد بین ۲۰۰۰ گرم تا ۴۶۰۰ گرم متغیر بود. به ترتیب نزدیک به ۹۸ درصد و بیش از ۹۰ درصد زایمان های انجام شده تماس پوستی مادر و نوزاد و شیردهی در ساعت اول بعد از تولد انجام شده بود. مدت زمان تماس پوستی بین ۱ تا ۶۰ دقیقه متغیر بود. نزدیک به ۵۸ درصد موارد مدت زمان تماس بین ۳۰ تا ۶۰ دقیقه بود. بر اساس نتایج مدل رگرسیون لجستیک متغیر روش زایمان با وضعیت تماس پوستی مادر و نوزاد و متغیر محل سکونت با شیردهی ساعت اول بعد از تولد ارتباط معنی داری داشت. به طوری که در مادران ساکن شهر شانس شیردهی در ساعت اول بعد از تولد ۲.۵ برابر بیشتر بود ($p=0.016$) و شانس برقراری تماس پوستی مادر و نوزاد در روش سزارین ۸ درصد کمتر از زایمان طبیعی بود ($p=0.001$)

نتیجه: نتایج مطالعه حاضر نشان می دهد وضعیت تماس پوستی مادر و نوزاد و شیردهی در ساعت اول بعد از تولد در بیمارستان آیت الله موسوی زنجان در وضعیت مطلوب بود. با توجه به ارتباط تماس پوستی مادر و نوزاد با روش زایمانی، برنامه ریزی و طراحی مداخلات مناسب برای افزایش پوشش تماس پوستی و شیردهی در ساعت اول بعد از تولد در زایمان های سزارین پیشنهاد می شود.

کلمات کلیدی: تماس پوست با پوست، زایمان واژینال، زایمان سزارین، شیردهی